

Prof. Dr. Atif Taşpınar (1936-1996)

Öğrencileri ve Çalışma Arkadaşlarının Gözünden Anı Belgeleriyle Atif Hoca'mız

Nihal Kundakçı

Babacan tavrı, sıcak, dost canlısı ve bir o kadar otoriter tavrı ile Atif Hoca'mız, kliniğimizin vazgeçilmeziydi. Herkesten önce geldiği kliniğini, her tarafı resimler, karikatürler, fotoğraflar ve kitapları ile dolu olan, öğrencilerinin, personelinin ve ahbablarının eksik olmadığı odasını ve bizleri bırakıp gidişinin ardından 17 sene geçti. Her birimizin minnet ve rahmetle andığı Hoca'mızın, hatıralarımızda kalan neşe ve sevgi dolu anılarını; 60 senelik kısa ömrüne sığdırdığı koca hayatını, onu hiç tanımamış genç meslektaşlarımıza anlatmak istedik.

Prof. Dr. Atif Taşpınar, 14.03.1936 tarihinde Ankara'da doğdu. İlkokulu 1942-1947 yıllarında Ankara Cumhuriyet İlkokulu'nda, orta ve liseyi ise 1947-1954 yıllarında Ankara Atatürk Lisesi'nde tamamladı. 1954 yılında Ankara Üniversitesi Tıp

Fakültesi'ne başladı ve 1960 yılında aynı fakülteden Tıp Doktoru unvanını aldı.

Aynı yıl Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıklar Kürsüsü'nde uzmanlık eğitimine başladı ve 1963 yılında Dermatoloji uzmanı oldu. Askerlik görevini 1968-1969 yıllarında Diyarbakır Askeri Hastanesi'nde dermatoloji uzmanı olarak yaptı. 1969 yılında doçent, 1975 yılında da profesör oldu. 1971 yılında Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Kürsüsü'nün kuruluşunu gerçekleştirdi ve 1971-1973 yılları arasında bu fakültede görev yaptı. Daha sonra Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalına dönen Prof. Dr. Atif Taşpınar, 1984 yılından vefat ettiği 1996 yılına kadar Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı Başkanlığı ve Türk Dermatoloji Derneği Genel Başkanlığı görevlerini yürüttü. Prof. Dr. Atif Taşpınar, yetiştirdiği binlerce doktor, yüzlerce dermatoloji uzmanı ve

Dernek binası önünde

Ankara Üniversitesi
Tıp Fakültesi,
Dermatoloji Anabilim Dalı,
Ankara, Türkiye

Yazışma Adresi

Correspondence:

Nihal Kundakçı,
Ankara Üniversitesi Tıp
Fakültesi, Deri ve Zührevi
Hastalıklar Anabilim Dalı,
Ankara, Türkiye
GSM: +90 532 453 55 59
E-posta:
nihalkundakci@hotmail.com

Telif Hakkı 2013 Türk Dermatoloji
Derneği
Makale metnine www.
turkdermatolojidergisi.com web
sayfasından ulaşılabilir.

©Copyright 2013 by Turkish Society
of Dermatology - Available on-line
at www.turkdermatolojidergisi.com

Lepra ile ilgili bir broşür

Lepra hastaları ile

öğretim üyesi, yurtiçi ve yurtdışında yayınladığı onlarca bilimsel makalesi ve kitapları ile yeri doldurulamayacak bir bilim insanı idi.

Ülkemizdeverdiği sayısız hizmetlerden bir bölümünü de cüzzam konusunda yoğunlaştırmıştı. Prof. Dr. Atif Taşpınar, 1965 yılında, Prof. Dr. Ahmet Akçaboy ile Etem Utku'nun bıraktığı yerden lepra savaşını devraldı. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yoğun bir şekilde lepra taramalarına ve konferanslarına başladı. 1966 yılında Paris Saint Louis Hastanesi Dermatoloji Kliniği Lepra Pavyonu'nda, 1983 yılında da İspanya'da Fontilles Leprosarium'unda araştırmalar yaptı. 1972 yılında Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Lepra Enstitüsü'nü kurdu. 1976 yılından vefatına kadar Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Lepra Eğitim ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü, Lepra Mecmuası Başkanlığı, Ankara Cüzzam Savaş Dispanseri Başhekimliği ve Ankara Cüzzam Savaş ve Araştırma Derneği Başkanlığı görevlerini büyük bir inanç ve özveri ile sürdürdü.

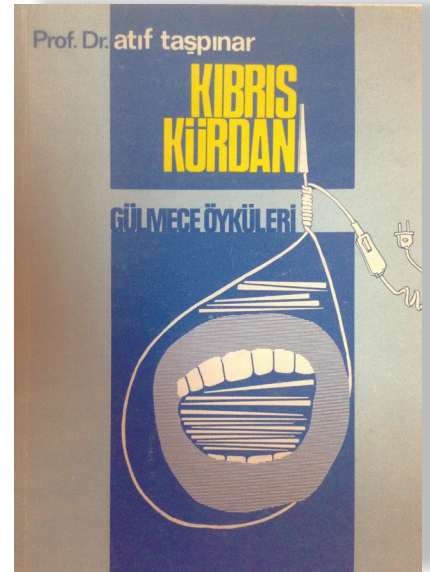
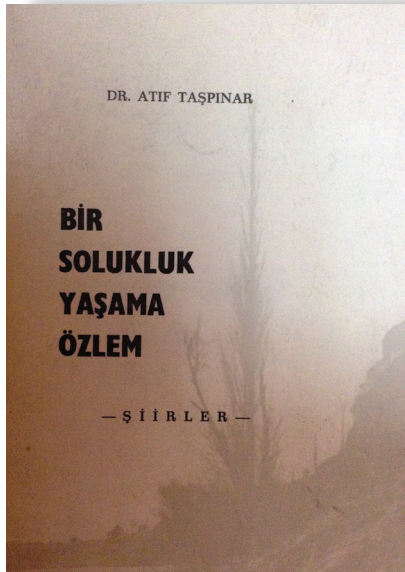
Başarı ile dolu meslek hayatı dışında, çok renkli ve

Klinik çalışma arkadaşlarından
Prof. Dr. Cengizhan Erdem'i çizdiği karikatür

neşeli karakteri ile özel hayatını da kendine has bir biçimde şekillendirmişti.

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon uzmanı olan eşi Dr. Yurdanur Taşpınar ile onları tanıdığımızdan bu yana herkese örnek olacak çok mutlu ve birbirine bağlı bir çifttiler. Evlerinde çeşitli vesilelerle davetler verirler, bu davetlerde şimdi hariciyecisi olan oğlu Akif Taşpınar ve şimdi İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı olan kızı Doç. Dr. Dicle Taşpınar (şimdiki soyadı Cengiz) ile tüm kliniği ağırlarlardı. Konukların ısrarı ile Dicle piyanoya oturur, maharetli parmakları ile ortamı renklendirirdi. Hoca'nın her birini özenle tamir ettiği saat ve radyo koleksiyonu, görenlerin ilgisini çekerdi. Hem evinde hem de Lepra Merkezi'nde şefkatle beslediği kanaryaları, balıkları, su kaplumbağaları bir de tedavi etmeye uğraştığı yaralı güvercinleri eksik olmazdı.

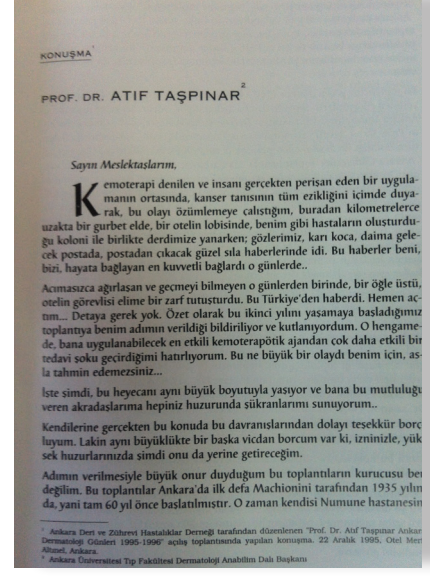

Lepra haftasında düzenlenen sosyal etkinliklerden birisinde

Lepra merkezi çalışanları ile

Prof.Dr. Atif Taşpınar Ankara Dermatoloji Günleri ismi verilmesi üzerine yazısı

Hoca'nın ilgi alanlarından biri de fotoğrafçılıktı. Hasta fotoğraflarının çekilmesi, arşivlenmesi, ders slaytlarının bunların arasından seçilmesi büyük bir zevk ve itina ile yaptığı işlerdendi. Yanında her zaman, fotoğraf filmi bitene kadar çekip sonra tab ettirdiği bir fotoğraf makinesi vardı. Hasta fotoğraflarından başka bu film rulolarında, yaprağına minicik bir böceğin konduğu bir çiçeğin, bir kuşun, güzel bir manzaranın fotoğrafı eksik olmazdı.

Bırakın herkesin kişisel bilgisayarı olmasını, ofislerde, hastanelerde de bilgisayar olmadığı o yıllarda, bilgisayar edinen çok az kişiden biri de Atif Hoca idi. Kliniğimizde bu konulara çok meraklı birisi de Op. Dr. Bilhan Akçaboy'du. İkisini, özellikle Hoca'nın Lepra merkezine gittiği günlerde, bilgisayarlarla ilgili koyu bir sohbet içinde bulurdunuz. O zamanlar bilgisayarlarda kullanılan işletim sistemlerini, yazılımları ve kodlamaları konuşurlardı. Hoca klinik yazışmaları, evrakları ve birçok belgeyi bilgisayarına geçirip düzenlemeye başlamıştı.

Hoca'nın sanat ve edebiyata düşkünlüğü de iyi bilinir. Edebiyat dünyasına "Bir Solukluk Yaşama Özlem" (şiir), "Bir Masada Üç Kişi" (Şiirler) ve "Kıbrıs Kürdanı" (Gülmece öyküleri) adlı kitapları kazandırmıştı. Şiir ve gülmece dışında tiyatro ve öykü denemeleri, karikatürleri, yağlı boya tabloları, çiçek yetiştiriciliği ve çiçek fotoğrafçılığı gibi pek çok farklı uğraşları vardı.

Hoca güler yüzlü, sevecen, çalışanların birbirine karşı haklarını da gözetken son derece adil bir yönetici idi. Kliniğinde huzur ve barış içinde bir çalışma ortamı sağlamıştı. Seminerlerde ön sırada sağ tarafta oturur, elinde kâğıt ve kalem, mutlaka bir şeyler yazardı. Dikkat etmeyen biri not tuttuğunu sanabilirdi. Fakat bilirdik

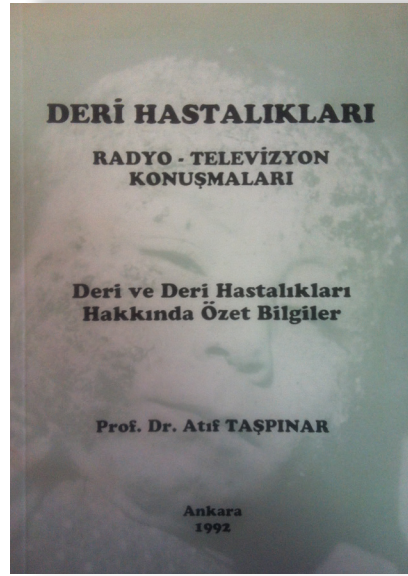
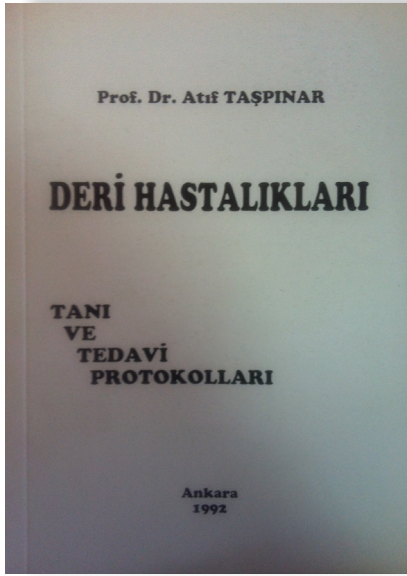

Doçentlik Sınav Jürisinde

ki karikatür çiziyor. Hem çizer hem de konuşmacının her bir kelimesini, cümlesini, slayttaki hatalarını görür, seminer sonunda hepsinin farkına vardığını hissettirerek düzeltmelerini yapardı. Bir gün yine bir seminer esnasında, Hoca'nın karikatür çizdiği fark etmiştik. Merakla ara sıra her birimizin gözü kayıyordu ama Hatice (Prof. Dr. Hatice Şanlı), Hoca'nın tam arkasına

Klinik çalışma arkadaşlarını konu alan karikatürü

oturmuştu ve sıkça çizdiklerine bakıyordu. O sırada Atif Hoca'nın önündeki kâğıda "Beni izlemeyi bırak da semineri dinle" yazışı, unutamadığımız anılardandır. Bu yazıyı hazırlarken Hatice, sakladığı bu karikatürü arıyordu, yazı tamamlandığında bulmuş olsa idi onu da paylaşacaktık ancak başka sefere kaldı.

Atif Hoca'nın burada paylaştığımız bir karikatürlerinden birisi 1982 yılına ait. Bu tarihte Atif Hoca; Prof. Paul Brand'ı Lepra Enstitüsüne davet etmişti. Paul Brand kliniğimizde iki hafta kalmış ve tüm üniversiteye leprada rekonstrüktif cerrahi konusunda uygulamalı kurslar vermişti. O zaman Leprada uzman olarak çalışan Prof. Dr. Cengizhan Erdem hoca tüm gün eşlik etmiş ve hastanede ve hastane dışında da tercümanlığını da üstlenmişti. Tabii ki Atif Hoca bunu da karikatürleştirme fırsatını kaçırmamıştı.

Atif Hoca'nın öğrencileriyle kurduğu iletişime denk çok az örnek vardır. Herhalde bu yakınlık derste başlıyordu. Atif Hoca şiir gibi ders anlatırdı. Edebiyatçı yönünün de bunda önemli katkısı olmalı. Özellikle hasta-hekim ilişkisine çok önem verir, hastayı dinlemeyi öğütlerdi. Öğrencileriyle kurduğu iletişim staj ve mezuniyet sonrasında da devam ederdi. Her zaman açık olan kapısı, odasının her daim meslektaşları, öğrencileri, hemşire ve personeli ile dolu olmasını sağlamıştı.

Atif Hoca, meslek yaşantısının önemli bir bölümünü lepra konusuna ayırmıştı. Deri ve Zührevi Hastalıklar Kliniği, Cebeci Hastanesi'nde iken genellikle Lepra Enstitüsünde bulunurdu, klinik İbn-i Sina Hastanesine taşındıktan sonra da haftanın belli günlerini Lepra Merkezi'nde geçirirdi. Atif Hoca'nın lepra dersleri de diğer dersleri gibi etkileyiciydi. Doç. Dr. Etem Utku ve Prof. Dr. Ahmet Akçaboy'dan sonra Ankara Cüzzam Savaş ve Araştırma Derneği Başkanlığı, Lepra Eğitim ve

Araştırma Merkezi Müdürlüğü, Ankara Cüzzam Savaş Dispanseri Başhekimliği görevlerini gönül vererek yapmıştı. O zamanlar, lepra konusunda yılsonu arşiv çalışmalarında, lepra hasta sayıları elle hesaplanır, şablonlar çıkarılır, harita üzerinde işaretlenirdi. Her yılsonu böyle hummalı bir çalışma ile geçerdi. Ocak ayı ise cüzzam haftası hazırlıkları nedeniyle çok hareketli idi. Topluma cüzzam hastalığı ile ilgili bilgiler vermek, yanlış inanışları ortadan kaldırmak, hastalığın belirtilerini, erken tanı ve tedavinin önemini ve başarısını vurgulamak için bu hafta boyunca radyo ve televizyon konuşmaları yapar, gazetelerde ve dergilerde yayınlanmak üzere yazılar hazırlardı. Bu hafta boyunca konuya dikkat çekmek ve derneğe gelir kazandırmak için balo, çay kermes gibi etkinlikler de düzenlerdi. Atif Hoca'nın en çok üzerinde durduğu konulardan birisi de tedavisi tamamlanan hastaların rehabilite edilmesi ve topluma kazandırılmasının sağlanması idi. Bunun için atölyeleri çok önemserdi.

Atif Hoca'nın hayatında kısa bir dönem olsa da Diyarbakır anıları önemli bir yer tutardı. Hocamız Dicle Üniversitesi'nin kuruluşunda görev almış, dersler vermişti. Y. Doç. Dr. Yavuz Peksarı hoca ile sık sık Diyarbakır anılarını anlatırlardı. Hoca'nın orada kısa süreli bir muayenehane deneyimi olmuş, daha sonra Ankara'da da muayenehane açmayı denemiş fakat mesleğini muayenehanede yapamayacağını anlamıştı.

Hocamız Türk Dermatoloji ve Bilim yaşamına yaptığı unutulmaz katkılarının yanı sıra, insan, doğa ve sanat sevgisi ile dolu renkli uğraşları ve olağanüstü yetenekleri ile bir bilim, edebiyat ve sevgi insanı idi.

Hocamız hep bu, çok yönlü kişiliği, mesleğe duyduğu sevgisi ve hoşgörüsü ile hatırlanacak ders anlatırdı. Edebiyatçı yönünün de bunda önemli katkısı olmalı.

Özellikle hasta-hekim ilişkisine çok önem verir, hastayı dinlemeyi öğütlerdi. Öğrencileriyle kurduğu iletişim staj ve mezuniyet sonrasında da devam ederdi. Her zaman açık olan kapısı, odasının her daim meslektaşları, öğrencileri, hemşire ve personeli ile dolu olmasını sağlamıştı.

Atıf Hoca, meslek yaşantısının önemli bir bölümünü lepra konusuna ayırmıştı. Deri ve Zührevi Hastalıklar Kliniği, Cebeci Hastanesi'nde iken genellikle Lepra Enstitüsünde bulunurdu, klinik İbn-i Sina Hastanesine taşındıktan sonra da haftanın belli günlerini Lepra Merkezi'nde geçirirdi. Atıf Hoca'nın lepra dersleri de diğer dersleri gibi etkileyiciydi. Doç. Dr. Etem Utku ve Prof. Dr. Ahmet Akçaboy'dan sonra Ankara Cüzzam Savaş ve Araştırma Derneği Başkanlığı, Lepra Eğitim ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü, Ankara Cüzzam Savaş Dispanseri Başhekimliği görevlerini gönül vererek yapmıştı. O zamanlar, lepra konusunda yılsonu arşiv çalışmalarında, lepra hasta sayıları elle hesaplanır, şablonlar çıkarılır, harita üzerinde işaretlenirdi. Her yılsonu böyle hummalı bir çalışma ile geçerdi. Ocak ayı ise cüzzam haftası hazırlıkları nedeniyle çok hareketli idi. Topluma cüzzam hastalığı ile ilgili bilgiler vermek, yanlış inanışları ortadan kaldırmak, hastalığın belirtilerini, erken tanı ve tedavinin önemini ve

başarısını vurgulamak için bu hafta boyunca radyo ve televizyon konuşmaları yapar, gazetelerde ve dergilerde yayınlanmak üzere yazılar hazırlardı. Bu hafta boyunca konuya dikkat çekmek ve derneğe gelir kazandırmak için balo, çay kermes gibi etkinlikler de düzenlerdi. Atıf Hoca'nın en çok üzerinde durduğu konulardan birisi de tedavisi tamamlanan hastaların rehabilite edilmesi ve topluma kazandırılmasının sağlanması idi. Bunun için atölyeleri çok önemserdi.

Atıf Hoca'nın hayatında kısa bir dönem olsa da Diyarbakır anıları önemli bir yer tutardı. Hocamız Dicle Üniversitesi'nin kuruluşunda görev almış, dersler vermişti. Y. Doç. Dr. Yavuz Peksarı hoca ile sık sık Diyarbakır anılarını anlatırlardı. Hoca'nın orada kısa süreli bir muayenehane deneyimi olmuş, daha sonra Ankara'da da muayenehane açmayı denemiş fakat mesleğini muayenehanede yapamayacağını anlamıştı.

Hocamız Türk Dermatoloji ve Bilim yaşamına yaptığı unutulmaz katkılarının yanı sıra, insan, doğa ve sanat sevgisi ile dolu renkli uğraşları ve olağanüstü yetenekleri ile bir bilim, edebiyat ve sevgi insanı idi.

Hocamız hep bu, çok yönlü kişiliği, mesleğe duyduğu sevgisi ve hoşgörüsü ile hatırlanacak.